

**FILIPSTADS
KOMMUN**

Barn- och utbildning

Riktlinjer för skolskjuts

Inledning	3
1. BESTÄMMELSER	4
1.1 Skolskjuts regleras i skollagen.....	4
1.2 Skolskjuts i hemkommunen.....	4
1.3 Skolskjutssträcka, avståndet mellan hem och skola.....	5
1.4 Elev med plats i fritidshem	5
1.5 Väntetider, tillfälligt ändrade tider, restider och sen ankomst	5
1.6 Skolskjutsvägar	5
1.7 Kompisåkning.....	5
1.8 Självskjuts	6
1.9 Avstängning från skolskjuts	6
1.10 Länstrafiken	6
1.11 Vaghållning	6
2. ANSVAR	6
2.1 Transportörer.....	6
2.2 Ansvar för säkerhet i fordon	6
2.3 Vårdnadshavarens ansvar.....	7
2.4 Upphandlade bussar (ej linjetrafik)	7
2.5 Elevens ansvar	7
2.6 Genomgång med elever som åker skolskjuts	7
3. INSTÄLLDA, TURER, TILLBUD OCH OLYCKOR.....	7
3.1 Vid inställd skolskjuts.....	7
3.2 Vid tillbud eller olycka.....	8
3.3 Tillfälligt avstängda vägar	8
3.4 Informationen till olika målgrupper.....	8
4. ANSÖKAN	8
4.1 Information om ansökan	8
4.2 Växelvis boende	8
4.3 Val av annan skola	8
4.4 Flytt under termin.....	9
4.5 Anvisad till annan skola	9
4.6 Elev med särskilda behov.....	9
4.7 Elev med funktionsnedsättning av bestående karaktär	9
4.8 Elev med tillfällig funktionsnedsättning	9
5. ÖVRIGT	9
5.1 Kommunikation	9
5.2 Skolpass/busskort	10
5.3 Bagage	10

Inledning

Kommunen är skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts om sådan behövs på grund av färdvägens längd, trafikförhållandena, en funktionsnedsättning hos eleven eller någon annan särskild omständighet.

Alla dessa förutsättningar ska prövas individuellt i varje enskilt fall.

Rätten till skolskjuts gäller för elever i grundskolor, grundsärskolor och gymnasiesärskolor med offentlig huvudman om eleverna går i den skola kommunen placerat dem i.

Kommunen får fritt organisera skolskjutsverksamheten på lämpligt sätt utifrån vilka trafikförhållanden som råder. Skolskjuts behöver inte anordnas från bostadsadressen eller anpassas till varje elevs skoltider. Det finns inget generellt hinder mot att elever hänvisas till särskilda uppsamlingsplatser i hemmets eller skolans närhet. Men i det enskilda fallet ska kommunen ta särskild hänsyn till om eleven har en funktionsnedsättning och om det finns behov av att hämta eleven vid hemmet.

1. BESTÄMMELSER

1.1 Skolskjuts regleras i skollagen

Kommunen anordnar kostnadsfri skolskjuts för elever i förskoleklass, grundskolan och grundsärskolan.

1.2 Skolskjuts i hemkommunen

9 kap

15 b § En elev i förskoleklass med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Denna rätt gäller dock inte för elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns förskoleklass med stöd av 13 §. Om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen anordna skolskjuts även i dessa fall.

10 kap

32 § Elever i grundskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Denna rätt gäller dock inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av 25-27 §§. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

11 kap

31 § Elever i grundsärskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Denna rätt gäller dock inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundsärskola med stöd av 25 eller 26 §§. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

1.3 Skolskjutssträcka, avståndet mellan hem och skola

Med skolskjutssträcka menas den kortaste av skolskjutssamordnaren bedömd trafiksäkraste vägen, mellan elevens hemadress och den skola eleven hänvisas till för sin skolgång.

Elev har rätt till kostnadsfri skolskjuts om skolvägens avstånd från bostaden, där eleven är folkbokförd, och till skolan är:

- För elev i förskoleklass Minst 2 kilometer
- För elev i årskurs 1 – 6 Minst 3 kilometer
- För elev i årskurs 7 - 9 Minst 4 kilometer

För skolskjuts med linjetrafik gäller de allmänna linjehållplatserna.

Vid upphandlad skolskjuts gäller att skolbussens färdväg avgör var eleven skall stiga på och av skolskjutsen. Det innebär att eleven kan få gå till och från anvisad hållplats.

För att eleven ska kunna få kostnadsfri skolskjuts mellan bostad och hållplats ska avståndet vara:

- För elev i förskoleklass Minst 2 kilometer
- För elev i årskurs 1 – 6 Minst 3 kilometer
- För elev i årskurs 7 – 9 Minst 4 kilometer

Ovanstående avstånd kan, i undantagsfall, behöva överskridas t.ex. på grund av bristande vägmöjligheter för skolbussen.

Kommunen beviljar inte skolskjuts för enbart del av skolresan (delsträcka), d.v.s. beviljad skolskjuts sker endast mellan anvisad hållplats och den skola där eleven går.

Skolskjuts inom tätorter där hastigheten är begränsad till 50 km medges ej.

1.4 Elev med plats i fritidshem

Elev i förskoleklass, grundskola, grundsärskola som har plats i fritidshem har inte rätt till skolskjuts mellan bostad och fritidshem eller mellan fritidshem och bostad.

1.5 Väntetider, tillfälligt ändrade tider, restider och sen ankomst

Skolskjutsplaneringen fastställs med utgångspunkt från skolans gemensamma start- och sluttider, den så kallade ramtiden.

Väntetiden, d.v.s. tidsskillnaden mellan skolans sluttid och bussens avgångstid bör inte överstiga 60 minuter per skoldag. Avvikelse kan förekomma när ansökan kommer in under läsåret och skolskjutsplaneringen är fastställd. Håltimmar, flexid eller tillfälliga ändringar av skoltiden medför inte skolskjuts vid andra tider.

Restiden avser färdtiden mellan anvisad hållplats och skola. Ambitionen är att restiden ska minimeras i all skolskjutsplanering inom de möjligheter som de ekonomiska ramarna medger.

Om elev kommer för sent till skolskjutsens avgångstid är det vårdnadshavaren som har ansvaret för att eleven kommer till skolan. Kommunen svarar inte för kostnader eller ersättningsanspråk i samband med händelsen. Om elev på grund av undervisningen inte kommer i tid till skolskjutsen är det kommunens skyldighet att ordna hemtransport.

Tidtabell för respektive skolskjutslinjer ska meddelas vårdnadshavaren och skola i samband med läsårsstarten.

1.6 Skolskjutsvägar

Skolskjutsvägar är allmänna vägar samt enskilda vägar som i överensstämmelse med gällande regler och krav avseende vägarnas standard och utformning uppbär statliga eller kommunala underhållsbidrag. I andra fall prövas rätten till skolskjuts i varje enskilt fall av kommunen.

1.7 Kompisåkning

Det är inte tillåtet att skolskjuts elever tar med kompisar hem från skolan med skolskjutsen. Det är ur ansvars- och säkerhetssynpunkt viktigt att endast skolskjutsberättigade elever befinner sig i skolskjutsfordonen.

1.8 Självskjuts

Vid särskilda omständigheter kan ersättning till självskjuts utgå till och från anvisad hållplats om avståndet under 1.3 uppfylls, eller mellan bostad och anvisad skola om detta leder till en organisatorisk fördelaktighet i en svårlöst skolskjutsfråga.

Ersättningsbelopp vid självskjuts skall följa Skatteverkets normer för skattefri ersättning för tjänsteresor med egen bil. Ersättning kan endast utgå för egna barn.

1.9 Avstängning från skolskjuts

Om ordningsreglerna inte följs kan en elev riskera att bli avstängd från skolskjutsen.

En elev som skadat ett fordon i samband med skolskjuts kan bli skyldig att betala skadestånd.

Om en elev stängs av från skolskjuts är det vårdnadshavarens ansvar att eleven kommer till och från skolan under avstängningstiden.

1.10 Länstrafiken

Kommunen ska samverka med Värmlandstrafik för att i största möjliga utsträckning utnyttja/anpassa befintliga bussförbindelser för skolskjutsar. Detta enligt trafikplanen som är undertecknad av Filipstads kommun och Värmlandstrafik.

Kommunen svarar för att skolskjutsberättigade elever får skolpass/busskort till linjetrafiken.

1.11 Vaghållning

För att skolskjutsfordon ska trafikera skolskjutsvägar krävs att vägen är farbar ur trafiksäkerhetssynpunkt, exempelvis plogad och sandad. I annat fall är transportören inte skyldig att utföra skolskjutsen. Vid svåra väderleksförhållanden kan skolskjutsarna helt eller delvis komma att ställas in.

2. ANSVAR

2.1 Transportörer

Som stöd för skolskjutsförarna inom beställningstrafik ska boken Handbok för skolskjutsförare, SKL, användas (gäller inte kollektivtrafik). Transportören har ansvar enligt gjord upphandling.

Transportören ser till att elevlistor finns i varje skolbuss och att kommunens riktlinjer efterföljs. Om ordningen i fordonet inte fungerar ska transportören omedelbart kontakta kommunens skolskjutssamordnare för att de tillsammans med berörd rektor ska kunna åtgärda problemet.

2.2 Ansvar för säkerhet i fordon

Det är transportören som har ansvaret för att eleverna använder bälte eller annan skyddsutrustning.

Transportören ska uppmäna och påminna eleverna, t.ex. via högtalarsystemet eller med hjälp av dekal, att använda bälte och förvissa sig om att alla elever tagit på sig bältet innan transportören kör iväg. Om transportören vid upprepade tillfällen har problem med att få elever att använda bältet ska denne kontakta skolskjutssamordnaren som i sin tur kontaktar berörd rektor som kontaktar vårdnadshavarna. Vårdnadshavarna har en viktig roll när det gäller att uppmäna sina barn att använda bälte.

2.3 Vårdnadshavarens ansvar

- Ansöker om skolskjuts/skolskjuts vid växelvis boende, blankett finns på kommunens hemsida. Om eleven byter adress eller skola måste ny ansökan skickas in till kommunen.
- Meddela skolans expedition om förutsättningarna från tidigare ansökan förändrats eller lämna besked om att skolskjutsen inte längre behövs.
- Ansvarar för att eleven kommer i tid till morgonskjutsen. Om eleven missar sin skolskjuts har vårdnadshavaren ansvar för att eleven kommer till skolan.
- Vårdnadshavarna svarar för att barnen förbereds och tränas på att klara sin väg till hållplats på ett så säkert sätt som möjligt. Det innebär att barnet måste följas tills att vårdnadshavarna anser att barnet klarar att gå till och från hållplatsen på egen hand.
- Om en elev stängs av från skolskjuts är det vårdnadshavarens ansvar att eleven kommer till och från skolan under avstängningstiden.
- Om skolskjutsen är inställd är det vårdnadshavarens ansvar att eleven kommer till och från skolan.

2.4 Upphandlade bussar (ej linjetrafik)

Vårdnadshavare är skyldig att i god tid avboka skolbussen till Kundservice, 0771-32 32 00, om elev inte ska hämtas p.g.a. till exempel sjukdom. Detta gäller för elever som inte bor efter färdvägen utan där skolbussen gör en avstickare för att hämta/lämna elev. Öppettider Kundservice: måndag-fredag kl. 06.00-19.00, lördag-söndag kl. 10.00-16.00.

2.5 Elevens ansvar

För att göra våra skolskjutsar så säkra som möjligt, är det viktigt att skola och hem känner ett delat ansvar. Det finns ordningsregler för hur eleverna ska uppföra sig för att det ska bli en trygg resa.

Mer information finns på Filipstad kommuns webbplats, www.filipstad.se under Skolskjutsar.

2.6 Genomgång med elever som åker skolskjuts

Vid läsårets början skall personal från skolan i samarbete med berörd representant för entreprenören, göra en särskild genomgång med nya elever som åker skolskjuts. Genomgången ska omfatta trafiksäkerhets- och ordningsregler vid hållplats, vid på- och avstigning, under färd samt vid förflyttning till och från fordonet. Observera att även vårdnadshavare har ansvar i ovanstående enligt föräldrabalken. Vid tiden före av- och påstigning ankommer det på vårdnadshavare att gällande regler följs. Transportören ansvarar för att släppa på eller av elever på ett säkert sätt.

3. INSTÄLLDA, TURER, TILLBUD OCH OLYCKOR

3.1 Vid inställd skolskjuts

Det är transportören själv som avgör om skolskjutsen ska ställas in vid t.ex. extremt vinterväglag, då bussen inte kan ta sig fram.

Om en skolskjuts inte har kommit inom 20 minuter är den inställd (kan även vara av andra skäl än vinterväglag). Transportören ska omedelbart kontakta kommunen via en gemensam e-post för skolskjutssamordnare och skolor. Även vårdnadshavare ska vid behov informeras av skolan. Vårdnadshavaren ansvarar för elevs säkerhet vid utebliven hämtning.

3.2 Vid tillbud eller olycka

Vid tillbud, olycka, avåkning eller liknande meddelar transportören kommunen via en gemensam e-post för skolskjutssamordnare och skolor. Även vårdnadshavare ska vid behov informeras av skolan.

3.3 Tillfälligt avstängda vägar

Transportören meddelar snarast möjligt skolskjutssamordnaren som tillsammans med rektorerna/skolexpeditionerna kommer överens om hur informationen ska nå eleverna. Information läggs ut på kommunens hemsida.

3.4 Informationen till olika målgrupper

(Se ovan hur skolan informeras om inställda skolskjutsar)

- E-post från samordnare till rektorer/skolexpeditioner
- På skolans webbplats och vid behov på kommunens webbplats, www.filipstad.se
- Via telefon
- Via pressmeddelande
- SMS

4. ANSÖKAN

4.1 Information om ansökan

Ansökningsblanketter finns på kommunens hemsida.

Elever som uppfyller avståndskraven enligt punkt 1.3 beviljas skolskjuts med upphandlad buss/linjetrafik.

Elevskjutslistor skickas till respektive skola veckan före skolstart.

För elev som är folkbokförd i annan kommun och/eller från vårdnadshavare bosatt i annan kommun utgår ingen skolskjuts.

Vårdnadshavare som söker skolskjuts för elev på grund av särskilda skäl skall bifoga intyg från läkare, barnhabiliteringen eller liknande.

4.2 Växelvis boende

Skolskjuts erbjuds normalt från närmaste skolskjutshållplats där eleven är folkbokförd till hänvisad skola inom upptagningsområdet. Elev i förskoleklass och grund- eller grundsärskolan som bor växelvis hos vårdnadshavare med olika adresser kan vara berättigad till skolskjuts från båda vårdnadshavarna till hänvisad skola. Varaktigt boende och i samma omfattning hos båda vårdnadshavarna är en förutsättning för att eleven ska anses ha växelvis boende.

Ansökan om skolskjuts p.g.a. "Växelvis boende" görs på avsedd blankett på kommunens hemsida.

4.3 Val av annan skola

Vid "Val av skola", kommunal eller friskola upphör rätten till skolskjuts. Ansvaret för att eleven kommer till/från skolan övergår till vårdnadshavarna. Elev kan dock få skolskjuts om det finns plats i den befintliga skolskjutsorganisationen och det inte blir en merkostnad för kommunen. Detta under förutsättning att elev uppfyller kraven på avstånd enligt punkt 2.

Ansökan lämnas in inför varje läsår. Beslut fattas av skolchef.

4.4 Flytt under termin

Elev som flyttar under pågående termin till ny folkbokföringsadress med nytt upptagningsområde har rätt att gå kvar på den "gamla" skolan om plats finns, men rätten till skolskjuts kvarstår endast terminen ut. Dock gäller att elev som flyttar i åk 8 eller mellan åk 8 och åk 9 har rätt till skolskjuts vid behov till den "gamla" skolan. Om flytten är inom samma upptagningsområde och nytt skolskjutsbehov uppstår eller upphör ska detta anmälas omgående till skolans expedition. Vid flytt utanför kommunen upphör skolskjutsen.

4.5 Anvisad till annan skola

Om elev blir anvisad av kommunen till en annan skola än den som eleven enligt upptagningsområdet tillhör, kan skolskjuts beviljas enligt reglementet. Det gäller t.ex. när elev placeras i en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp vid annan skola. Beslut om placering på annan skola tas av rektor/verksamhetschef för grundskolan.

4.6 Elev med särskilda behov

Särskilda behov kan t.ex. vara skolrelaterade eller medicinska. Behovsbedömning ska ske. Intyg från exempelvis läkare, rektor ska bifogas ansökan. Intyget bör även visa vilket behov eleven har av skolskjuts. Beslut fattas av skolchef.

4.7 Elev med funktionsnedsättning av bestående karaktär

Behovsbedömningen ska ske med intyg från exempelvis läkare, vårdnadshavare och/eller rektor. Intyget bör även visa vilket behov eleven har av skolskjuts. Beslut tas av skolchef.

4.8 Elev med tillfällig funktionsnedsättning

Skolskjuts vid tillfällig funktionsnedsättning på grund av olycksfall. Vårdnadshavare kontaktar aktuellt försäkringsbolag.

Skolskjuts vid tillfällig funktionsnedsättning som inte beror på olycksfall, t.ex. planerade operationer, kontaktar vårdnadshavare i första hand aktuellt försäkringsbolag. Om en funktionsnedsättning varar en längre tid kan skolskjuts beviljas. Beslut tas av skolchef.

5. ÖVRIGT

5.1 Kommunikation

Kommunen ansvarar för kommunikationen med vårdnadshavaren och ser till att vårdnadshavaren har all gällande information i skoltrafikfrågor. Värmlandstrafik har ansvaret att upphandla, planera, organisera och beställa skoltrafik till kommunen. Dialog om planerade förändringar i skoltrafiken ska ske mellan kommunens skolskjutshandläggare (ej vårdnadshavare eller skola) och Värmlandstrafik. Därefter tar Värmlandstrafik kontakt med berörd entreprenör.

Entreprenören har alltid dialog med Värmlandstrafik vid planerade förändringar.

Värmlandstrafiks kundservice övervakar all trafik.

Vid trafikstörningar i skoltrafiken kommunicerar trafikcentralen detta i första hand till kommunens skolskjutssamordnare och via Värmlandstrafiks webbplats

www.varmlandstrafik.se och Facebook.

Vid akuta avvikelser som till exempel saknad av buss, inställd tur och förseningar eller övriga akuta avvikelser kontaktar skolan/kommunen/vårdnadshavaren.

5.2 Skolpass/busskort

När skolskjuts beviljats med linjetrafik delas ett skolpass ut på skolansexpedition i början av höstterminen alternativt under pågående läsår.

Skolpassen är avsedda endast för resor mellan bostad och skola och kan dras in vid missbruk.

Skolpasset är en personlig värdehandling, som eleven ansvarar för.

Om skolpasset tappas bort, stjäls eller förstörs skall detta snarast anmälas till skolexpeditionen. Skolpasset ska då spärras. I dessa fall har kommunen rätt att ta ut en administrativ avgift för att tillhandta ett nytt kort. Vid utdelning av nytt skolpass skickas en faktura på 200 kr till folkbokföringsadressen.

Om skolpasset slutar att fungera lämnas det till expeditionen på skolan som utfärdar ett nytt. Elever som är planerade på linjetrafiken måste åka med ett giltigt skolpass/busskort som inkluderar kort, kvitto och giltighetsbevis.

5.3 Bagage

Det är inte tillåtet att ta med t.ex. skidor, pulkor eller annat skrymmande bagage på skolskjutsen på grund av säkerhetsrisken enligt information från Värmlandstrafik.

Bussarna har inget lastutrymme och det är inte tillåtet att ha ovanstående inne i bussarna.